

**FIȘA DISCIPLINEI
ISTORIA BIOLOGIEI
AN UNIV. 2024-2025**

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Biologie și Geologie
1.3 Departamentul	Biologie moleculară și biotehnologie
1.4 Domeniul de studii	Biologie
1.5 Ciclul de studii	Licență. 6 semestre
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Biologie/ Licențiat în biologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei (Ro/En)	Istoria biologiei History of Biology						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Horia Banciu						
2.3 Titularul activităților de laborator	Prof. Dr. Horia Banciu						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	F
2.5 Codul disciplinei	BLR1611						

C – Colocviu; F – (Disciplină) facultativă

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	70	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					4
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					4
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	14				
3.8 Total ore pe semestru	70				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Chimie generală, Citologie generală, Zoologie, Botanică
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Intocmirea referatelor bibliografice; Comunicarea informației științifice.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Platformă de comunicare online MS Teams; Suport logistic video.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Participarea la minim 90% din lucrările de laborator/ seminar este condiție pentru participarea la examen

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Dobândirea deprinderii de utilizare nuanțată a ideilor și conceptelor biologice în perspectivă istorică și a capacității de sinteză (valorificarea cunoașterii dobândite la disciplinele de bază). Înțelegerea legăturii indisolubile între procesul cunoașterii și timpul istoric
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea conceptelor despre evoluția biologică și complexitatea viului, Competențe de analiză critică a ideilor și metodelor științifice. Competențe de analiză, sinteză și comunicare a informației științifice disponibile din surse verificate.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Prezentarea într-un mod unitar a ideilor de bază ale științelor biologice și a evoluției lor în timp.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Devoltarea spiritului critic în aprecierea ideilor științifice și evidențierea perfectibilității științelor viului. Consolidarea încrederii în metoda științifică de cunoaștere.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Originile științelor biologice. Civilizațiile antice și cunoașterea viului. Antichitatea clasică: moștenirea greacă și romană.</p> <p>Cuvinte cheie: Egiptul și Orientul, materialismii greci, Aristotel, Teofrast, Hipocrat, Galen</p> <p>Bibliografie. Botnariuc (1961) : pag. 9-41. (1 oră)</p>	Prelegerea frontală, Conversația, Modelarea	
<p>2. Științele în evul mediu. Dezvoltarea științelor biologice. Alchimie și biologie. Apariția biologiei experimentale. Descoperirile geografice. Renașterea și revoluția științifică. Fundamentele științei moderne: elaborarea conceptuală, instituții și instrumente.</p> <p>Cuvinte cheie: Avicena, Paracelsus, botanica farmaceutică, transmutația elementelor, academii, societăți, nașterea universităților.</p> <p>Bibliografie. Botnariuc (1961): pag.42-52; Lecourt (2005): 74-77, 226-233, 1193-1195, 1255-1257; Spangenburg și Moser, vol 1 (2002): pag.131-146, 159-176. (1 oră)</p>	Prelegerea frontală, Problematizarea și învățarea prin descoperire	
<p>3. Istoria naturală. Biologia pre-darwiniană. Disputa dintre transformism și fixism. Precursorii evoluționismului.</p> <p>Cuvinte cheie: Buffon, catastrofism, anatomie comparată, Cuvier, Lamarck, Saint-Hillaire.</p> <p>Bibliografie. Botnariuc (1961): 234- 238, 245-255; Buican (1999): pag.1-28; Lecourt (2005): pag. 126-134, 383-389, 795-799; Mayr (2004): pag. 103-114; Spangenburg și Moser, vol. 2 (2002): pag.159-170, 195-214, Stugren (1969): pag. 19-58. (2 ore)</p>	Prelegerea frontală, Conversația	
<p>4. Darwin și elaborarea teoriei evoluției. Receptarea și adoptarea darwinismului în știința și cultura epocii. Darwinismul și gândirea socio-politică. Elaborarea post-</p>	Prelegerea frontală, Conversația	

<p>darwiniană a teoriei evoluției; importanța geneticii. Neolamarkism și neodarwinism. Teoria sintetică a evoluției. Cuvinte cheie: variabilitate, selecție, evoluționism, darwinism social, genetica populațiilor.</p> <p>Bibliografie. Buican (1999): pag. 29-114, 122-130; Lecourt (2005): pag. 419-432, 547-559, 869-872, 1210-1219; Mayr (2004): 115-188; Stugren (1969): pag. 57-82, 117-165, 171-187. (2 ore)</p>		
<p>5. Elaborarea teoriei celulare. Evoluția ideilor fundamentale referitoare la structura și evoluția celulelor. Teoria endosimbiotică. Biologia celulară a secolului XX. Cuvinte cheie: teoria celulară, Hook, microscopiștii, diviziunea celulară, microscopia electronică, procariote-eucariote, compartimente celulare, endosimbioză.</p> <p>Bibliografie: Botnariuc (1961): pag. 92-107; Spangenburg și Moser, vol. 1 (2002): pag.177-195; vol. 2: pag. 253-260; Ștefănescu (2003): pag. 238-246; Stugren (1969): pag.101-105.. (2 ore)</p>	<p>Prelegerea frontală, Conversația, Modelarea, Problematizarea și învățarea prin descoperire</p>	
<p>6. Moștenirea mendeliană. Dezvoltarea geneticii în secolul XX. Codul genetic și dogma centrală. Evoluția conceptului de genă.</p> <p>Cuvinte cheie: segregarea caracterelor, cromosomi, genetica morganistă, structura ADN, replicarea ADN, transcriere, traducere, introni, exoni.</p> <p>Bibliografie : Buican (1997): pag. 23-89, 140-179; Morange (1994): 215-276. (1 oră)</p>	<p>Prelegerea frontală, Conversația, Modelarea</p>	
<p>7. Clasificarea organismelor vii și evoluția sistemelor de clasificare. Evoluția conceptului de specie. Sisteme naturale de clasificare; cladistică și fenetică. Descifrarea direcțiilor evolutive: paleontologie și filogenie moleculară.</p> <p>Cuvinte cheie: Linne, Buffon, Lamarck, clasificare sistem, specie, speciație, cladistică, fenetică, arbore, filogenie.</p> <p>Bibliografie : Botnariuc (1961): pag. 85-92, 135-147, 159-172; Lecourt (2005): pag. 273-280, 1307-1310, 1269-1272; Mayr (2004): pag. 205-235; Spangenburg și Moser (2002), vol. 2: pag. 145-158; Stugren (1969): pag. 333-347. (1 oră)</p>	<p>Prelegerea frontală în platforma de comunicare online MS Teams, Explicația</p>	
<p>8. Evoluția ideilor referitoare la generarea și perpetuarea organismelor: preformism și epigeneză. Dezvoltarea embriologiei în secolul XX.</p> <p>Cuvinte cheie: generație spontanee, preformism, epigeneză, legea biogenetică fundamentală, vitalism</p> <p>Bibliografie : Botnariuc (1961): pag. 184-193, Lecourt (2005): pag. 504-511, 643-648, 805-807, 1061-1064; 1387-1391; Spangenburg și Moser (2002), vol. 1: pag. 196-209, vol. 2: pag. 171-194. (2 ore)</p>	<p>Prelegerea frontală, Conversația, Modelarea, Problematizarea și învățarea prin descoperire</p>	
<p>9. Explorarea chimiei entităților vii. Nașterea biochimiei. Apariția și dezvoltarea conceptului de metabolism. Microbiologie, virusologie și imunologie: apariție, dezvoltare, elaborarea conceptelor de bază. Moștenirea secolului XX. Cuvinte cheie: flogistic, cale metabolică, enzima, evoluție biochimică, anticorp, arhea, bacterie, imunitate, virus, procariote eucariote, supraregnuri</p> <p>Bibliografie: Lecourt (2005): pag. 714-722, 922-928, 1041-1044; Stugren (1969): pag. 105-113. (2 ore)</p>	<p>Prelegerea frontală, Problematizarea și învățarea prin descoperire</p>	
<p>10. Apariția și dezvoltarea ecologiei. Abordarea sistemică a</p>	<p>Prelegerea frontală,</p>	

<p>lunii vii; elaborarea conceptuală. Evoluția ideilor referitoare la biodiversitate, bioconservare și dezvoltare durabilă. Cuvinte cheie: moștenirea darwinistă, Haeckel, Odum, sisteme ecologice, Elton, lanțuri trofice, conservarea biodiversității, genofond. Bibliografie : Lecourt (2005): pag. 477-483; Stugren (1982): pag.5-18. (2 ore)</p>	<p>Explicația, Modelarea, Conversația</p>	
<p>11. Nașterea și dezvoltarea biologiei moleculare. Molecularizarea biologiei contemporane. Genomică, proteomică și metagenomică. Dezvoltarea bioinformaticii. Proiectele genomice și rolul lor în dezvoltarea cunoașterii în biologie. Rolul integrator al bazelor de date. Biologia sistemelor. Cuvinte cheie: ADN, proteine, difracție în raze X, endonucleaze de restricție, ADN recombinat, PCR, secvențare, era “-omicilor”, compararea secvențelor, servicii Internet. Bibliografie : Morange (1994): pag. 17-30, 130-135, 137-155, 282-286, 304-331.(2 ore)</p>	<p>Prelegerea frontală, Explicația, Modelarea</p>	
<p>12. Problema evoluției speciei umane în perspectivă istorică. Concepții referitoare la antropogeneză. Concepția evoluționistă asupra antropogenezei. Specia umană în perspectivă genomică – o scurtă istorie a proiectului genomului uman. Rase, populații, eugenie - ideologie și biologie în secolul XX. Cuvinte cheie: antropogeneză, dovezi ale evoluției; proiectul genomului uman, rasă, eugenie, rasism. Bibliografie : Lecourt (2005): pag. 542-545, 1131-1133; Mayr (2004): pag. 289-327; Ștefănescu (2003): pag. 251-287. (2 ore)</p>	<p>Prelegerea frontală, Explicația, Conversația</p>	
<p>13. Originea vieții pe Pământ – o istorie a ideilor în domeniu. Biologia modernă și cercetările spațiale. Exobiologia. Cuvinte cheie: evoluție cosmologică, evoluția biochimică, sinteza prebiotică, Oparin, Haldane, Miller, lumea ARN, exobiologie, SETI. Bibliografie: Botnariuc (1979): pag. 68-87; Lecourt (2005): pag. 1025-1030; Mayr (2004): pag. 103-114; Raulin-Cerveau (2005): pag. 15-34. (2 ore)</p>	<p>Prelegerea frontală, Modelarea, Problematizarea și învățarea prin descoperire</p>	
<p>14. O scurtă istorie a biologiei românești. Evoluționismul în România. Dezvoltarea științelor biologice în comunism. Perspective actuale. Cuvinte cheie: Marinescu, Babeș, Racoviță, Antipa, Danielopolu, Paulescu, lisenkism, micurism, lupta cu natura. Bibliografie: Iftimovici (1977), Boia (1999): pag. 122-181; Buican (1997): pag. 125-140, Buican (1999): pag.114-122; Stugren (1969): pag. 220-260. (2 ore)</p>	<p>Prelegerea frontală.</p>	
<p>Bibliografie Botnariuc, N., 1961, Din istoria biologiei generale, Ed. Științifică, București. Botnariuc, N., 1979, Biologie generală, EDP, București. Buican, D., 1999, Charles Darwin. Părintele evoluționismului modern, Ed. All, București. Buican, D.,1997, Mendel și genetica de ieri și de azi, Ed. All, București. Mayr, E., 2004, De la bacterii la om. Evoluția lumii vii, Humanitas, București. Iftimovici, R., 1977, Creație românească în biologia universală, Ed. Albatros, București. Spangenburg, R., Moser, D.K., 2002, Istoria științei, vol. 1-2, Ed. Lider, București. Lecourt, D., 2005, Dicționar de istoria și filozofia științei, Polirom.</p>		

Stugren, B., 1969, Evoluționismul în secolul 20. Certitudini, divergențe, idealuri. Ed. Politică, București.
 Stugren, B., 1982, Bazele ecologiei generale, Ed. Științifică și Tehnică, București.
 (Toate cartile se găsesc în bibliotecile facultății)
 Materiale și articole științifice despre istoria biologiei puse la dispoziție în format PDF în fișiere dedicate cursului pe platforma MS Teams.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Prezentarea conținutului lucrărilor/ seminariilor și organizarea echipelor de lucrări (2 ore)	Seminar frontal. Organizarea seminariilor și atribuirea temelor de pregătit.	Prezența este obligatorie
<ol style="list-style-type: none"> 1. De la optic la electronic: dezvoltarea microscopului și tehnicilor adiacente de vizualizare a structurilor biologice. 2. Dezvoltarea metodei experimentale în fiziologia animalelor și a plantelor. 3. O istorie de succes în biochimie: descoperirea ciclului Krebs. 4. Moștenirea darwiniană: arborele vieții și valorificarea sa în modernitate. 5. Litigiul Darwin-Wallace în problema selecției naturale. 6. Anatomia unui experiment faimos: replicarea semiconservativă a ADN (Meselson și Stahl). 7. Adevăr și falsitate în articolele științifice: cazuri celebre de „misconduct” în biologie. 8. Descoperirea insulinei: o istorie controversată a paternității. 9. Lîsenko și lîsenkismul: pericolele intruziunii ideologiei în știință. 10. O aventură genetică: ADN-ul lui Abraham Lincoln. 11. Rosalind Franklin: un savant nedreptățit. 12. Ce este un proiect genomic ? Istoria proiectului genomului uman. 13. Evoluționism și creaționism științific. Designul inteligent. 14. Viața și opera lui George Emil Palade. Total: (20 ore)	Seminar Prezentarea săptămânală a una-două teme pregătite individual urmată de conversație(dezbateri).	Fiecare student va primi o temă de pregătit și prezentat (pptx). Fiecare dezbateri va fi încheiată prin redactarea unei liste de 3-5 concluzii pe marginea dezbaterii.
EVALUARE FINALA (2 ore)	Evaluare	Prezența este absolut obligatorie

Bibliografie

Cărți și articole disponibile la bibliotecile Facultății și la BCU ”Lucian Blaga”
 Boia, L., 1999, Mitologia științifică a comunismului, Humanitas, București
 Morange, M., 1994, Histoire de la biologie moléculaire, Ed. La Découverte, Paris
 Motaș, C., 1972, Charles Darwin. Viața și opera, Ed. Științifică, București.
 Raulin-Cerceau, F., 2005, Historical review of the origin of life and astrobiology, in: Origins.Genesis, Evolution and Diversity of Life, J. Seckbach (ed.), Springer, p. 15-34.
 Ștefănescu, G., 2003, Bioevoluția. Principii, factori, probe, certitudini, Ed. Dacia, Cluj-Napoca.
 Vaczy, K., Ardelean, A., Bartok, K., 1999, Carl Linné (1707-1778). Viață, operă, destăinuri, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca.
<http://www.ucmp.berkeley.edu/help/topic/history.html>
<http://www.mendelweb.org/MWpaptoc.html>
<http://post.queensu.ca/~forsdyke/evolutio.htm>
<http://www.normalesup.org/~adanchin/history/>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul are un conținut similar cursurilor din alte universități europene și ține cont de nivelul de pregătire al studenților
- Cursul este fundamental pentru dezvoltarea competențelor de utilizare a conceptelor despre evoluția biologică și complexitatea viului, și a competențelor de comunicare a informației științifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Asimilarea conținutului informational	Colocviu scris	50%
	Abilitatea utilizării conceptelor/noțiunilor		
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a sintetiza și prezenta informație științifică din literatura actuală de specialitate	Referat scris urmat de o prezentare pptx, concepute pe o temă atribuită individual.	30%
	Capacitatea de analiză critică și concluzionare	Intervenția activă în dezbateri	20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Minim nota 5 (cinci) atât pentru colocviul scris, cât și pentru evaluarea la activitatea de seminar.• Pregătirea a minim unei teme pe un subiect atribuit individual.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

12.07.2024

Prof. Dr. Horia BANCUI

Prof. Dr. Horia BANCUI

Data avizării în Departament

Semnătura directorului de departament

16.07.2024

Conf. Dr. Beatrice KELEMEN